

Math 111
Final Exam

Ali Nesin
5-June-1998

1. (5 pts.) $\mathbb{R}$ 'nin tümleyeni sonlu olan bütün altkümelerinin kesişimi nedir.

2. $(X_n)_{n \in \mathbb{N}}$ bir kümeler dizisi olsun.

$$\liminf X_n = \{x : \text{öyle bir } N \text{ vardır ki } x \in X_n \text{ her } n > N\}$$

$$\limsup X_n = \{x : x \in X_n \text{ sonsuz tane } n \text{ için}\}$$

olarak tanımlansın.

2a. (1 pts.) $\liminf X_n \subseteq \limsup X_n$ olduğunu gösterin.

2b. (2 pts.) Her n doğal sayısı için, $\liminf X_n$ ve $\limsup X_n$ kümelerinin $X_0, X_1, \dots, X_{n-1}$ kümelerinden bağımsız olduğunu kanıtlayın.

2c. (4 pts.) Eğer $X_n \subseteq Y_n$ ilişkisi sonlu tanesi hariç tüm n göstergeçleri için doğruysa $\liminf X_n \subseteq \liminf Y_n$ ve $\limsup X_n \subseteq \limsup Y_n$ olduğunu gösterin.

2d. (8 pts.) Doğruluğunu kanıtlayın ya da karşıörnek bulun.

$$\limsup (X_n \cup Y_n) = \limsup Y_n \cup \limsup X_n$$

$$\limsup (X_n \cap Y_n) = \limsup Y_n \cap \limsup X_n$$

$$\liminf (X_n \cap Y_n) = \liminf Y_n \cap \liminf X_n.$$

$$\liminf (X_n \cup Y_n) = \liminf Y_n \cup \liminf X_n.$$

2e. (4 pts.)

$$\limsup X_n = \bigcup_n \left(\bigcap_{i=n}^{\infty} X_i \right)$$

ve

$$\liminf X_n = \bigcap_n \left(\bigcup_{i=n}^{\infty} X_i \right)$$

olduğunu gösterin.

2f. (2 pts.) X^c , X kümesinin bütün X_n kümelerini içeren bir kümedeki tümleyeni simgelesin. $\liminf X_n^c = (\limsup X_n)^c$ olduğunu gösteriniz.

2g. (4 pts.) $\lim X_n = X$ eşitliği ancak ve ancak $\liminf X_n = X = \limsup X_n$ koşulu ile tanımlansın. Eğer X_n kümeleri azalıyor ise (yani $X_{n+1} \subseteq X_n$ her n için) ya da artan ise (yani $X_n \subseteq X_{n+1}$ her n için) $\lim X_n$ 'nin varlığını gösteriniz.

2h. Aşağıdaki dizilerin (varsa) $\limsup$, $\liminf$ ve $\lim$ lerini bulunuz.:

i) (2 pts.) $X_n = \{z \in \mathbb{N} : n < z \leq 2n\}$.

ii) (2 pts.) $X_n = \begin{cases} [0, n] & n \text{ çift ise} \\ [-1/n, 0] & n \text{ tek ise} \end{cases}$ (buradaki aralıklar reeldir).

3. (6 pts.) $\{\alpha \in \text{Sym}(8) : \alpha^6 = \text{Id}\}$ kümesi $\text{Sym}(8)$ 'in bir altgrubu mudur?

4. (12 pts.) $\{(x, y) \in \mathbb{Z} \times \mathbb{Z} : x + y \text{ çifttir}\}$ kümesini $\mathbb{Z} \times \mathbb{Z}$ 'nin bir altgrubu olduğunu ve $(1, 1), (1, -1)$ elemanlarını içeren en küçük altgrup olduğunu gösteriniz.